

Monumentnummer*: 521229

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82655/160

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Tilburg		Tilburg		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Zomerstraat	11			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	13			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	15			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	17			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	19			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	21			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	23			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	25			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	27			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	29			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	31			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	33			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	35			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	37			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	39			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	41			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	43			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	45			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	47			5038 TR	Tilburg		
Zomerstraat	49			5038 TR	Tilburg		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Tilburg	M			9668

Omschrijving**

Inleiding

Het Art Nouveau pand werd gebouwd als HERENHUIS in 1899-1900 naar ontwerp van architect Jan van der Valk voor de fabrikantenfamilie F.M. Sträter-Bogaers. Het pand is onderverdeeld in appartementen. De raamindelingen en het interieur zijn daarbij vereenvoudigd.

Omschrijving

Het twee- tot drielaagse pand heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond en een samengesteld dak met rode tuile-du-Nordpannen. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen met vele decoratieve elementen van hardsteen. De voorgevel heeft een driedeling door verschillen in goothoogte en detaillering. Het linkergedeelte heeft een tot de vensterdorpel doorlopende hardstenen borstwering en een groot getoogd boograam. De regenpijp loopt ter linkerzijde langs de muur en wordt in de borstwering omvangen door een decoratief Art Nouveau reliëf met florale zweeps slagmotieven. Op de etage boven het boograam bevinden zich twee schuifvensters onder latei. Alle ramen zijn voorzien van bewerkte hardstenen dorpels en lateien dan wel bogen. De overkragende gootlijst rust op klosjes. In het dakvlak een dakkapel onder lessenaarsdak. Het middelste geveldeel is drielaags, met lagere hardstenen plint.

Op de begane grond bevinden zich twee schuifvensters onder segmentboog. De hardstenen middenstijl tussen deze ramen gaat vloeiend over in de hardstenen kuip van het driezijdige balkon op de etage. De kuip is voorzien van Art Nouveau decoratie met draak- en vleermuisfiguren. De borstwering heeft hardstenen hoekblokken en tussen het bakstenen siermetselwerk bevinden zich polychrome geglazuurde reliëfblokjes. Hierop komen dubbele deuren met bovenlicht en zijramen uit. Rechts hiervan een samengesteld raam, dat de hoek omgaat. De gevel springt vanaf dit punt naar achteren. In deze afgeronde hoek is een hardstenen uitsparing voor een vlaggenstok en een smal hoekraam. De latei hierboven gaat over in een vierkante aanzet voor een toren met vierzijdig tentdak met schubleien en piron. Onder de gootlijst op klosjes hiervan zijn geglazuurde reliëfblokjes ingemetseld. Links van deze toren bevindt zich een loggia onder lessenaarsdak. De getoogde deuren en zijramen worden afgeschermd door een opengewerkte bakstenen rondboogbalustrade. Beide geveldelen zijn geplaatst onder een zadeldak met de nokas parallel aan de straat. De dakhelling van het middelste drielaagse deel is minder steil dan links. Het schilddak van het rechterdeel loopt sterk schuin af. Het rechtergeveldeel springt terug maar wordt deels weer bij de rooilijn getrokken door het met een balkon overbouwde portiek in de oksel met de middenrisaliet. Rechts hiervan twee schuifvensters onder segmentboog, de beide verdiepingsvensters onder latei. Naast de ramen is de in de muur uitgespaarde wateraansluiting met een omlijsting in golvende belijning.

Het portiek heeft een bordes met opengewerkte rondboogbalustrade en een terrazzovloer met marmarmozaïek. Een bakstenen hoekpijler draagt het balkon. Hierin is een gevelsteen opgenomen met tekst: "Primus lapis positus M & J & J Sträter XVIII MDCCCLXXXIX". De geverniste vleugel deur is voorzien van smeedijzeren sierbeslag en drie raampjes met smeedijzeren roosters, waaronder snijwerk met boompjes. Een gebogen driedelig bovenlicht met glas-in-lood verlicht de hal erachter.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het balkon met asymmetrische smeedijzeren balustrade rust op de asymmetrische bogen en de hoekpijler met gestroomlijnde vormen en hoekafwerking. Een paneeldeur onder latei op het balkon bevindt zich onder de luifel met houtsnijwerk, die ontstaat door het schilddak hierboven verder door te laten lopen dan het dak boven de beide vensters rechts. De achtergevel is aan het oog onttrokken.

Waardering

Het pand heeft algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het stedelijk woonhuis. Het gebouw is architectuurhistorisch waardevol vanwege de stijl als regionale variant op de Art Nouveau en de plaats in het oeuvre van de architect, voorts vanwege de afgewogen compositie, het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek. Het pand heeft ensemblewaarde, het is van bijzondere betekenis voor het aanzien van de stad vanwege de gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis